

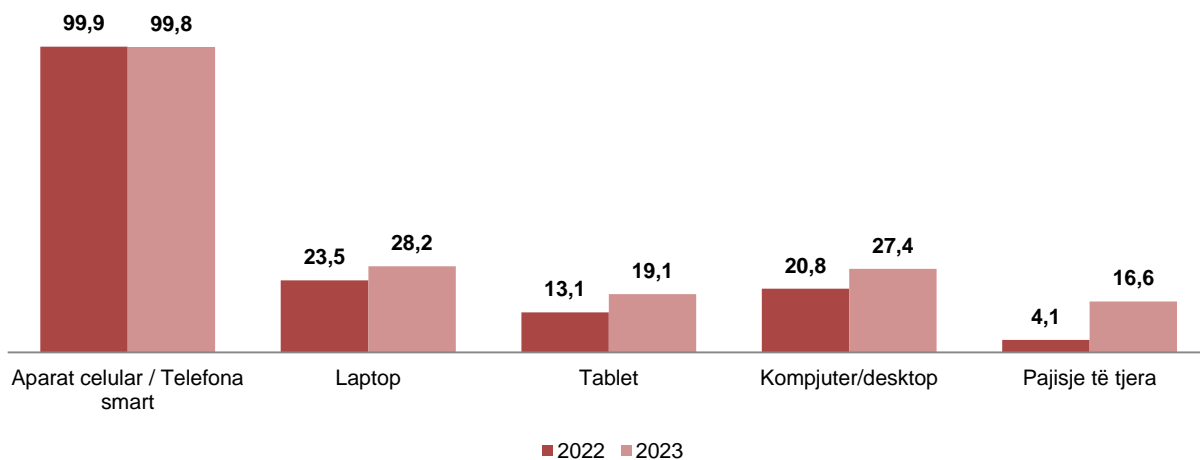
Përdorimi i Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Familje, 2023

Tiranë, më 12 Dhjetor 2023: Bazuar në rezultatet e Anketës së Përdorimit të Teknologjisë së Informacionit (TIK) gjatë vitit 2023, nga grup-mosha 16 - 74 vjeç, e përdorin internetin 83,1 % e popullsisë, nga të cilët 96,2 % e përdorin disa herë gjatë ditës.

99,8 % e individëve kanë përdorur aparat celularë / telefona inteligjent (smart) për të hyrë në internet. Ndërkohë 28,2 % e popullsisë e përdorin internetin nëpërmjet laptopit, 27,4 % nëpërmjet kompjuter/desktop dhe 19,1 % nëpërmjet tabletit.

98,7 % kryejnë thirrje / video thirrje (përmes Skype, Viber, WhatsApp) dhe ky tregues ka shënuar rritje prej 0,2 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2022.

Fig.1 Pajisjet kryesore të përdorura për të hyrë në internet 2022 - 2023, në %

Familjet me akses në internet

Përqindja e familjeve shqiptare që kanë akses në internet është 96,7 %, krahasuar me 96,5 % të një viti më parë. 90,4 % ose 660.136 familje kanë akses në internet me rrjet fiks broadband (rrjet optike ose kabllor, ADSL, etj.), tregues i cili ka shënuar rritje prej rreth 0,1 pikë përqindje. Përqindja e familjeve me akses në internet nëpërmjet lidhjes "mobile broadband" (3G/4G, tablet, etj.), është 99,3 %, krahasuar me 99,2 % në vitin 2022.

Përdorimi i TIK nga individët e grup-moshës 16 - 74 vjeç

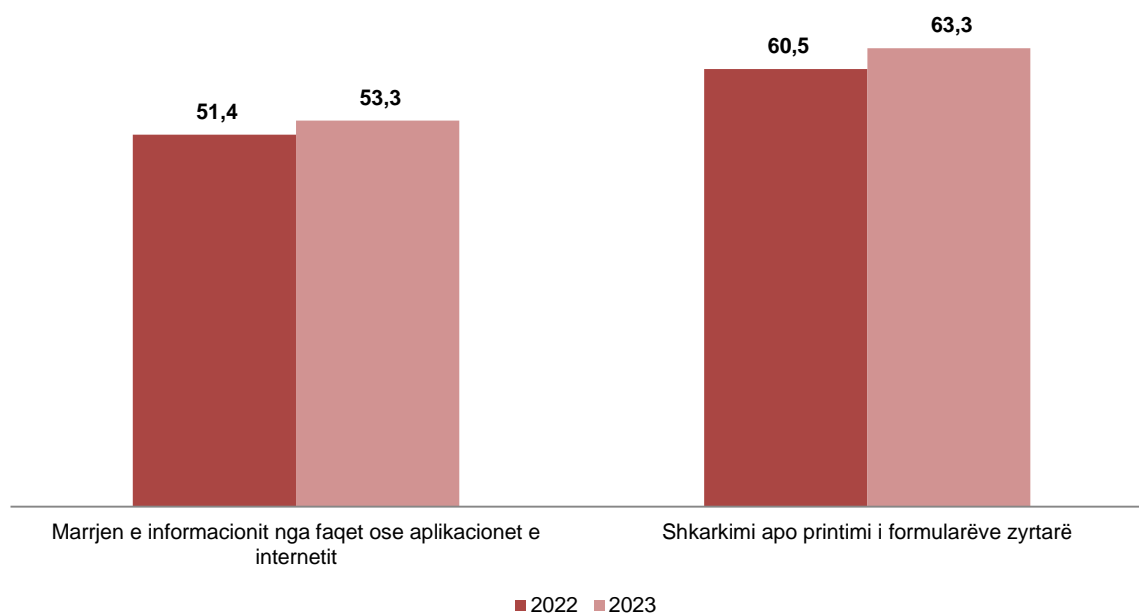
Individët e moshës 16-74 vjeç që kanë përdorur internetin në “tre muajt e fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës, përfaqësojnë 83,1 % të popullsisë në studim. Tregues i cili ka regjistruar një rritje rreth 0,5 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2022. Ndër to, përdoruesit e shpeshtë të internetit përfaqësojnë, 96,2 % të individëve (që përdorin internet disa herë gjatë ditës), ndjekur nga ata që e përdorin çdo ditë / pothuajse çdo ditë me 3,6 % dhe 0,1 % ata që përdorin internetin të paktën një herë në javë.

Nga ana tjetër, aktivitetet që kryhen nëpërmjet internetit në “tre muajt e fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës të cilat kanë regjistruar rritjet më të larta janë: aksesimi i të dhënave shëndetësore online (e-albania seksioni i shëndetit) (18,3 pikë përqindje), internet banking (e-banking) (5,0 pikë përqindje) si dhe për të komunikuar me mesazhe të shkruara (whatsapp etj.) (2,8 pikë përqindje).

Përdorimi i e-qeverisjes

Në vitin 2023 të gjitha kategoritë për kontaktet elektronike nëpërmjet internetit me autoritetet publike dhe disa shërbime publike, si faqet e internetit në lidhje me detyrimet e qytetarëve (p.sh, deklaratën tatimore, njoftimin për zhvendosje), të drejtat (p.sh përfitimet sociale), dokumentet zyrtare (p.sh letërnjoftim, certifikatë të lindjes), shërbimet arsimore publike (p.sh biblioteka publike, informacion mbi regjistrimin në shkollë ose universitet, shërbimet e shëndetit publik) kanë shënuar rritje. Rritja më e lartë është shënuar për kategorinë “shkarkimi apo printimi e formularëve zyrtarë” me 2,8 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2022 ndjekur nga kategoria “marrje informacioni nga faqet ose aplikacionet e internetit” e cila ka shënuar rritje me rreth 1,9 pikë përqindje.

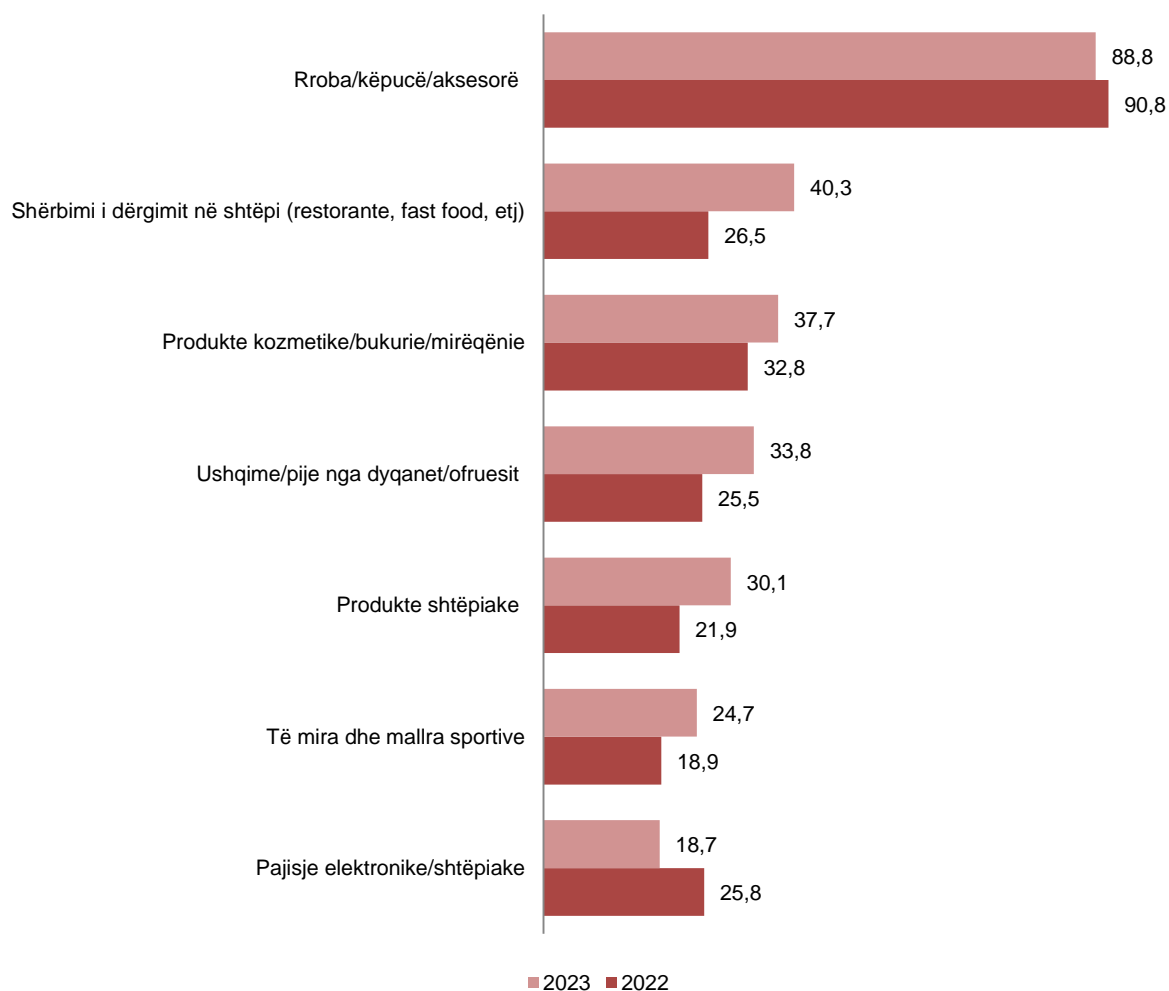
Fig.2 Përdorimi i e-qeverisjes 2022-2023, në %

Përdorimi i e-blerje (blerje online)

Blerjet “online” i referohen porosive të mallrave ose shërbimeve nëpërmjet internetit, blerjen e tyre nëpërmjet internetit (e-blerje) për qëllime personale nëpërmjet çdo lloji pajisjeje (desktop, i lëvizshëm ose i dorës, përfshirë telefonin celular ose telefon smart). Blerjet “online” janë kryer nga 38,5 % e popullsisë së grup-moshës 16 - 74 vjeç “në 12 muajt e fundit”, nga momenti i kryerjes së intervistës, tregues i cili ka shënuar një rritje prej rreth 3,8 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2022. Ndër blerjet “online”, produktet / shërbimet që zënë peshën më të madhe janë rroba / këpucë / aksesorë me 88,8 % ndjekur nga shërbimet e dërgimit në shtëpi nga restorantet, fast food dhe shërbimet catering me 40,3 %.

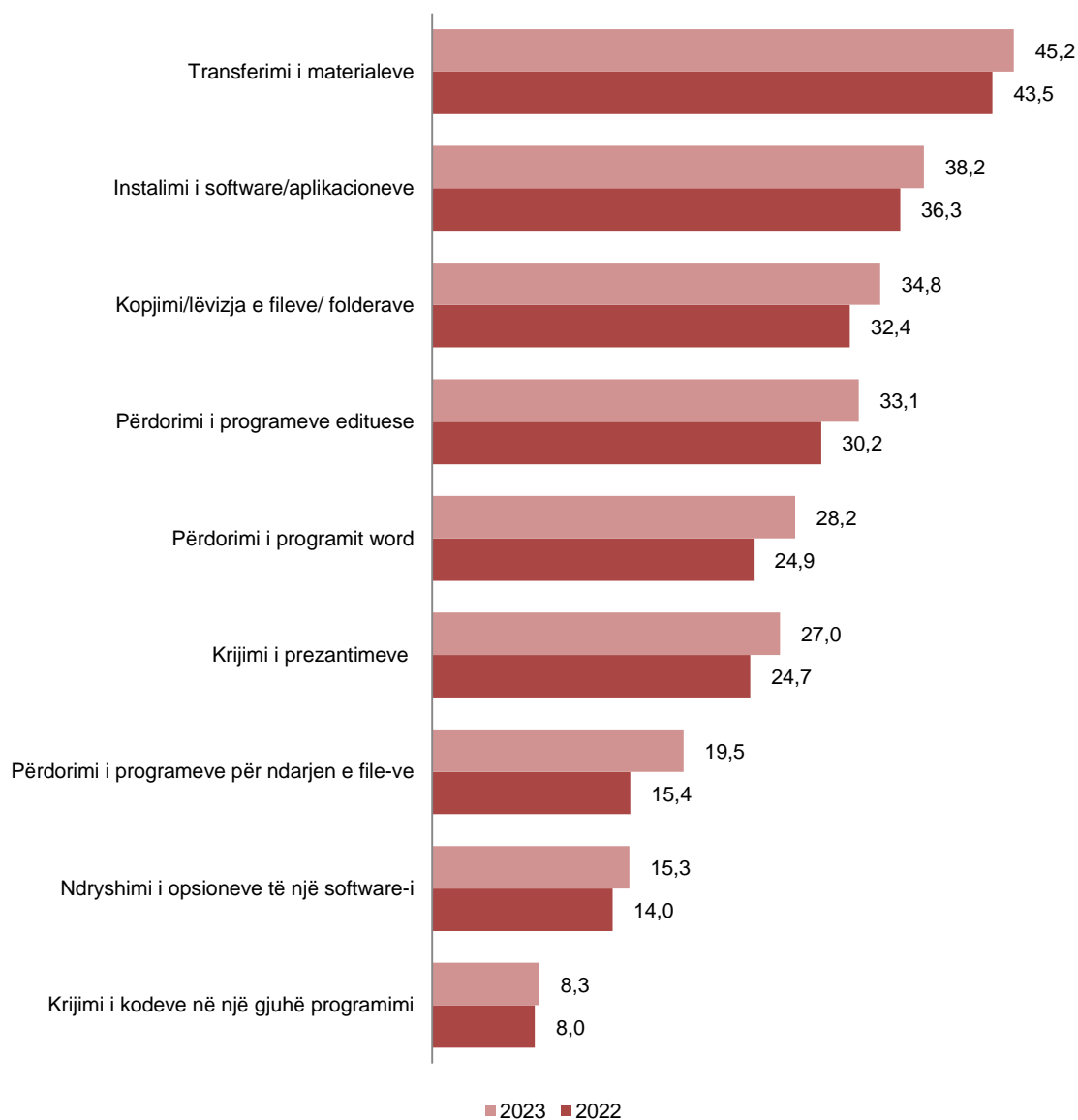
Fig.3 Shpërndarja e individëve për blerjet online, 2022-2023, në %

Aftësitë teknologjike dhe kompjuterike

Në vitin 2023 të gjitha aftësitë teknologjike apo kompjuterike kanë shënuar rritje, ku rritja më e lartë është shënuar për aftësitë lidhur me: “përdorimin e programeve për ndarjen e file-ve” dhe “përdorimin e programit word” përkatësisht me 4,1 dhe rreth 3,3 pikë përqindje.

Fig.4 Shpërndarja e individëve sipas aftësive të TIK, 2022-2023, në %

Përdorimi i TIK sipas grup-moshës

Përdorimi i internetit në “tre muajt e fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës tek të rinjtë e moshës 16 - 24 vjeç është 99,1 %. Individët e grup-moshës 65 - 74 vjeç, të cilët kanë deklaruar që nuk e kanë përdorur asnjëherë internetin zënë 32,3 %, tregues i cili është zvogëluar 4,6 pikë përqindje krahasuar me vitin 2022.

Tab.1 Shpërndarja e përdorimit të TIK sipas grup-moshës, 2022-2023, në %

Grup-mosha	Përdoruesit e TIK							
	2022				2023			
	Gjatë 3 muajve të fundit	Midis 3 muajve dhe një viti më parë	Më shumë se 1 vit më parë	Asnjëherë nuk e kam përdorur	Gjatë 3 muajve të fundit	Midis 3 muajve dhe një viti më parë	Më shumë se 1 vit më parë	Asnjëherë nuk e kam përdorur
16-24	96,5	0,7	0,0	2,8	99,1	0,8	0,0	0,2
25-34	96,8	0,7	0,0	2,4	97,9	0,4	0,4	1,3
35-44	93,4	2,3	0,2	4,1	91,7	2,3	0,6	5,4
45-54	81,9	4,3	2,5	11,3	80,9	3,5	3,4	12,1
55-64	66,9	6,2	4,7	22,1	69,8	4,0	4,9	21,4
65-74	52,2	5,3	5,6	36,9	52,7	4,4	10,5	32,3
Gjithsej	82,6	3,2	2,0	12,2	83,1	2,5	3,0	11,4

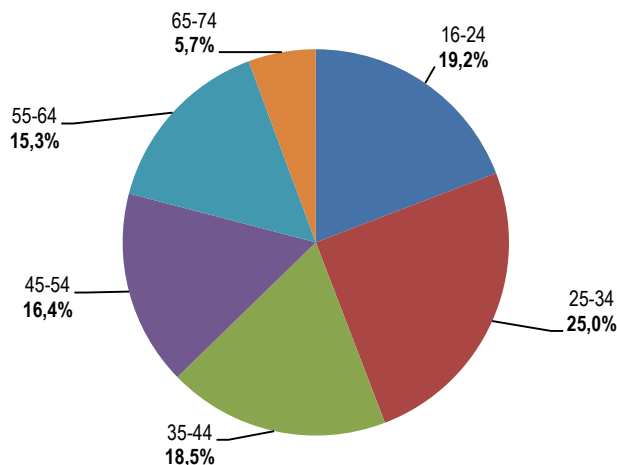
Përdorimi i internetit në “tre muajt e fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës ka shënuar përqindjet më të larta në kategorinë “disa herë gjatë ditës”, në të gjitha grup-moshat, ku 96,2 % e popullsisë 16-74 vjeç e përdorin atë në disa herë në ditë.

Tab.2 Shpërndarja e shpeshtësisë së përdorimit të TIK sipas grup-moshave, 2022-2023, në %

Grup-mosha	Frekuenca e përdorimit							
	2022				2023			
	Disa herë gjatë ditës	Çdo ditë	Të paktën një herë në javë	Më pak se një herë në javë	Disa herë gjatë ditës	Çdo ditë	Të paktën një herë në javë	Më pak se një herë në javë
16-24	97,0	2,5	0,5	-	100,0	-	-	-
25-34	96,8	2,7	0,5	-	100,0	-	-	-
35-44	94,6	4,8	0,6	-	99,8	0,2	-	-
45-54	88,2	10,9	0,9	-	100,0	-	-	-
55-64	86,3	11,8	1,9	-	95,5	4,5	-	-
65-74	73,7	17,9	5,7	2,6	64,3	33,6	1,6	0,5
Gjithsej	91,6	7,0	1,2	0,2	96,2	3,6	0,1	0,0

Përdorimi i internetit “disa herë gjatë ditës” ka regjistruar përqindjet më të larta në grup-moshat 25-34 vjeç ndjekur nga 16-24 vjeç.

Fig.5 Shpërndarja e përdorimit të internetit “disa herë gjatë ditës”, sipas grup-moshave 2023, në %

Përdorimi i TIK sipas gjinisë

Përdorimi i internetit në vitin 2023 si për burrat edhe për gratë shënon vlerat më të larta për kategorinë “gjatë 3 muajve të fundit” nga momenti i kryerjes së intervistës, duke shënuar rritje prej 0,5 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2022. Gjatë vitit 2023, 84,6 % e burrave dhe 81,7 % e grave të grup-moshës 16-74 vjeç janë përdorues të internetit “gjatë 3 muajve të fundit”.

Tab.3 Shpërndarja e përdorimit të TIK sipas gjinisë, 2022-2023, në %

Gjinia	Përdoruesit e TIK							
	2022				2023			
	Gjatë 3 muajve të fundit	Midis 3 muajve dhe një viti më parë	Më shumë se 1 vit më parë	Asnjëherë nuk e kam përdorur	Gjatë 3 muajve të fundit	Midis 3 muajve dhe një viti më parë	Më shumë se 1 vit më parë	Asnjëherë nuk e kam përdorur
Burra	83,7	3,0	2,0	11,3	84,6	2,5	2,9	10,0
Gra	81,5	3,3	2,1	13,0	81,7	2,5	3,2	12,6
Gjithsej	82,6	3,2	2,0	12,2	83,1	2,5	3,0	11,4

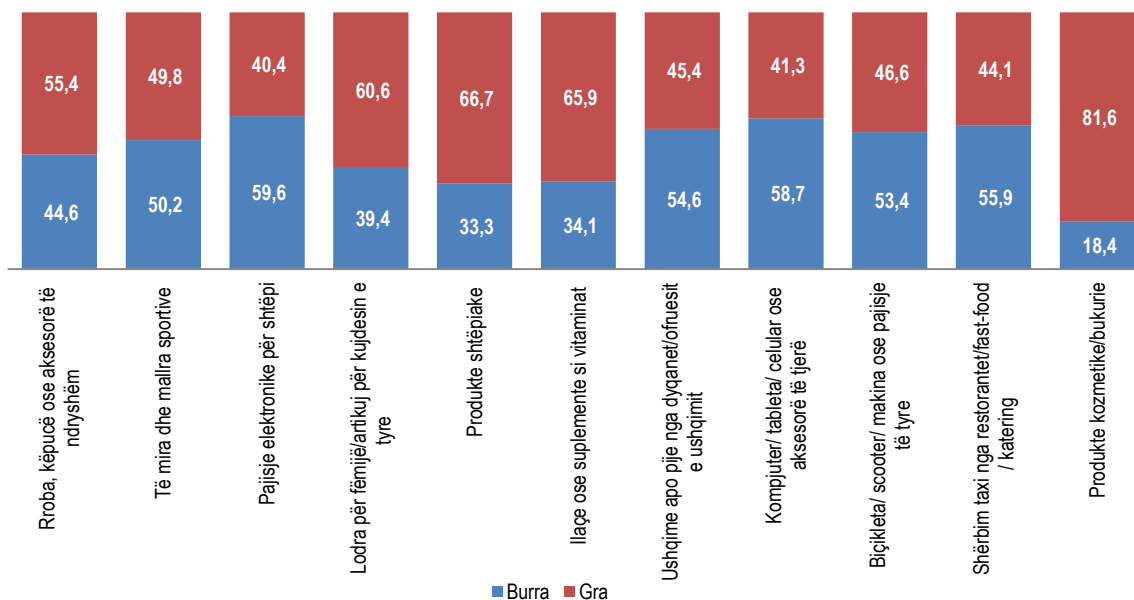
Shpeshësia e përdorimit të internetit sipas ndarjes gjinore, tregon se përdorimi i internetit “disa herë gjatë ditës” dominohet nga burrat me 50,3 %, ndërsa përdorimi i tij “çdo ditë” dominohet nga gratë me 53,3 %.

Tab.4 Shpërndarja e shpeshësisë së përdorimit të TIK sipas gjinisë, 2023, në %

Gjinia	Frekuenca e përdorimit 2023				Gjithsej
	Disa herë gjatë ditës	Çdo ditë	Të paktën një herë në javë	Më pak se një herë në javë	
Burra	50,3	46,7	52,6	-	50,1
Gra	49,7	53,3	47,4	100,0	49,9
Gjithsej	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Sa i përket blerjeve nëpërmjet internetit, sipas gjinisë, gjatë vitit 2023 gratë kanë kryer më shumë blerje për: “produkte për kujdes personal (kozmetikë/bukurie)”, “produkte shtëpiake” si dhe “lëçe/suplemente/vitamina”. Ndërkohë burrat kanë shfaqur preferenca më shumë në blerjet për: “pajisje elektronike për shtëpi” dhe “kompjuter/tabletë/celularë, etj.”

Fig.6 Blerjet online sipas gjinisë, 2023, në %

Metodologjia

Anketa mbi Përdorimin e TIK në Familje dhe nga Individët është një vrojtim statistikor që kryhet pranë njësisive ekonomike familjare (NjEF) dhe ka objekt të gjithë individët të grup-moshës 16-74 vjeç me vendbanim të zakonshëm në Shqipëri.

Të dhënat e Anketës së Përdorimit të Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Familje dhe nga Individët do të shërbejnë si një nga inputet për llogaritjen e përdorimit të treguesve mbi teknologjitë e përdorura për informacion dhe komunikim nga familjet dhe individët.

Anketa mbledh të dhëna mbi çështje në lidhje me përdorimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit në familje dhe nga individët mbi: pajisjet e familjes për teknologjitë e informacionit dhe komunikimit (telefon, pajisje kompjuterike, akses në Internet), përdorimin e internetit, e-blerjeve, e-qeverisjes, etj. Për të analizuar më shumë aspekte të përdorimit të teknologjive të reja të cilat janë gjithmonë në zhvillim pyetësi është dinamik, kështu që çdo vit shtohen module të reja pyetjesh me periudha të ndryshme reference kohore.

Anketa mbi Përdorimin e TIK në Familje dhe nga Individët u krye për herë të parë në vitin 2018 me një kampion përfaqësues për të gjithë Shqipërinë.

Në vitin 2023, Anketa mbi Përdorimin e TIK në Familje dhe nga Individët u krye me një kampion prej 7.200 NjEF. Në përfundim të vrojtitit u intervistuan rreth 4.864 NjEF të shpërndara në mënyrë uniforme në të gjithë territorin e Shqipërisë. Shkalla e përgjigjes së NjEF, e llogaritur si raport i numrit të NjEF që kanë plotësuar anketën ndaj numrit të NjEF të zgjedhura, shprehur në përqindje rezultoi 67,6 %.

Zgjedhja e kampionit bëhet sipas një procedure dy-hapëshe. Njësitë e hapit të parë (PSU) janë zonat e Censit të homogjenizuara, me probabilitet përpjesëtimor me madhësinë e zonës së Censit. Në hapin e dytë, brenda secilës prej zonave të zgjedhura në hapin e parë, zgjidhen sipas metodës së zgjedhjes sistematike me probabilitet të barabartë një numër fiks prej 10 NjEF. Zgjedhja në të dyja hapat është bërë në mënyrë të rastësishme.

Mbledhja e të dhënave:

Kryhet një interviste direkte nga anketuesit me pyetësor në laptop (metoda CAPI) ku përfshihen pyetje për familjen dhe të dhënat bazë në lidhje me të, si dhe realizohet intervistë individuale për çdo person prezent në NjEF i grup-moshës 16-74 vjeç.

Struktura e pyetësorit:

- Informacion i përgjithshëm;
- Karakteristikat demografike të anëtarëve të NjEF-së;
- Pyetësi Individual (karakteristika socio-demografike, modulet mbi përdorimin e TIK prej tyre).

Përkufizime:

Një njësi ekonomike familjare (NjEF) i referohet një grupi personash ose një personi me lidhje gjaku ose jo të cilët banojnë së bashku në një banesë dhe që ndajnë një ekonomi pjesërisht ose plotësisht të përbashkët.

Periudha e referencës/referuese është kohëzgjatja së cilës i referohet një çështje e caktuar informacioni. Anketa përdor periudha të ndryshme reference në varësi të tipit të informacionit që duhet marrë dhe objektivave të secilës çështje për t'u analizuar. Në vitin 2023 anketa është kryer në periudhën Maj – Korrik 2023.

Interneti është sistemi rrjeteve kompjuterike të ndërlidhura që përdorë Suitën e Protokollit të Internetit (TCP/IP) për të lidhur miliarda pajisje në të gjithë botën. Ai është një rrjet i rrjeteve që përbëhet nga miliona rrjete private, publike, akademike, biznese, dhe qeveritare, me fushëveprim lokal deri në global, të lidhura nga një koleksion i gjerë elektronik, wireless, dhe teknologjitë e rrjeteve optike. Interneti mbart një gamë të gjerë të burimeve të informacionit dhe shërbimeve, të tilla si dokumentet e ndërlidhura hypertext dhe aplikacionet e World Wide Web (www), posta elektronike, telefonia dhe rrjetet peer-to-peer për file sharing.

Akses i referohet qasjes në internet jo vetëm në shtëpi por a mund anëtarët e familjes t'a aksesojnë atë kur /ku të duan.

Shërbimi me Internet Broadband është forma më e përdorur e qasjes në internet për shkak të shpejtësisë së lartë; ajo ofrohet në disa forma të ndryshme, DSL, ADSL gjithashtu fibra optike, kabllor dhe satelit, rrjete WiFi publike, përmes antenës.